

освітнього процесу, з одного боку, зацікавлені в забезпеченні якості освітнього процесу, з іншого боку — самі впливають на вибіркові його аспекти. Тому необхідно розрізняти позиції суб'єкта оцінювання і особи, яка відповідає за пошук і реалізацію шляхів удосконалення.

Література

1. *Никитина Н. Ш.* Системы менеджмента качества в образовании. Модель совершенного бизнеса в соответствии с международными стандартами ИСО серии 9000: 2000 / Проблемы высшего технического образования: Межвуз. сб. статей. Вып. 24. — Новосибирск: Изд-во НГТУ, 2003. — С. 10—15.
2. *Конти Т.* Самооценка в организациях: пер. с англ. И. Н. Рыбникова при участии Г. И. Герасимовой / Науч. ред. В. А. Липидус, М. Е. Серов. — М.: РИА <Стандарты и качество>, 2000. — 328 с.
3. *Байденко В. И.* Болонский процесс: структурная реформа высшего образования Европы. — М., 2002.
4. *Бордовский Г. А., Нестеров А. А., Тратицын С. Ю.* Управление качеством образовательного процесса: Монография. — СПб., 2001.
5. *Мотова Г. Н., Наводнов В. Г.* Модели оценивания деятельности образовательных организаций. — Йошкар-Ола, 1997. — С.15—25.
6. *Селезнева Н. А.* Качество высшего образования как объект системного исследования. — М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2005. — С. 45—46.

Саприкіна Н. В., канд. екон. наук, старш. викл.
кафедра політичної економії
обліково-економічних факультетів

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ЯК ОПТИМАЛЬНИЙ СПОСІБ МОТИВАЦІЇ, ОЦІНКИ І САМООЦІНКИ

Оцінка якості навчання є центральною проблемою сучасної системи освіти на будь-якому з її рівнів. Однак саме у вищій школі вона набуває особливого значення через прямий зв'язок якості навчання студента-теоретика з професійною якістю майбутнього фахівця-практика.

Система оцінювання призначена для об'єктивної фіксації результату підготовки спеціаліста і потрібна як студенту, так і викладачу. Крім очевидних контролюючої та інформаційної функ-

цій, на неї повинно бути покладено, в першу чергу, завдання мотиваційного характеру, яке б дозволяло розраховувати на зацікавлену участь студента в оволодінні способами вирішення професійних завдань та на високий рівень самореалізації випускника вищого навчального закладу у трудовій діяльності.

Саме такі якості притаманні рейтинговій системі оцінювання, яка сьогодні активно запроваджується українськими закладами вищої освіти.

Рейтинг — дослівно в перекладі з англійської мови — це оцінка, деяка числова характеристика певного якісного поняття. В освіті під рейтингом як системою оцінки знань, умінь і навиків студента розуміють інтегральну оцінку результатів всіх видів діяльності студента за семестр з певної дисципліни.

Дана система, маючи загальною метою стимулювати навчально-пізнавальну діяльність студентів за рахунок поетапної оцінки різних видів робіт, характеризується рядом специфічних переваг як для викладача, так і для студента.

Так, для викладача незаперечним позитивним моментом є об'єктивність даної системи, яка складається через, по-перше, її диференційований індивідуальний характер, тобто контроль здійснюється за особистою навчальною діяльністю кожного студента, по-друге, систематичність та регулярність контролю на всіх етапах навчання, можливість застосування різноманітних та всесторонніх форм здійснення, що забезпечує, серед іншого, високу гнучкість рейтингової системи.

Студенту ж дана система, у свою чергу, дозволяє набагато ефективніше розпоряджатися своїм часом через можливості обирати порядок виконання навчальних завдань, самостійно планувати їх виконання. Також безумовною перевагою саме для студента є прозорість як одна з характеристик рейтингу, що дає можливість постійного отримання інформації щодо своїх академічних результатів та порівняння рівня своїх знань з рівнем знань інших студентів.

Уніфікованість рейтингу за критеріальною ознакою є ще однією позитивною її рисою, яка мінімізує суб'єктивізм оцінки та робить зрозумілими для всіх студентів вимоги, які ставить перед ними викладач.

Усі вищеназвані переваги рейтингової системи роблять її універсальним інструментом контролю якості роботи студента і викладача дозволяючи на кожному етапі навчання відповідним чином реагувати на поточні потреби учасників освітнього процесу.